

Lokal Undervisnings- Plan

**Social- og sundhedshjælperuddannelsen
gældende fra Januar 2017**

Indholdsfortegnelse

1. Generelt for SOSU Nykøbing Falster	2
1.1 Praktiske oplysninger	2
1.2 Undervisningssted	2
1.3 Pædagogiske og didaktiske overvejelser	2
1.4 Underviserkompetencer samt ressourcer og udstyr.....	3
1.5 Overordnede bestemmelser om vurdering af elevernes kompetencer	4
1.6 Overordnet bedømmelsesplan	6
1.7 Bestemmelser om vurdering af elevkompetencer og støtte	6
1.8 Eksamensregler	7
1.9 Ordensregler.....	8
1.10 Retningslinjer for brug af film, foto og Facebook.....	9
2. Social- og sundhedshjælperuddannelsen	10
2.1 Praktiske oplysninger	10
2.2 Formål med Social og sundhedshjælperuddannelsen	10
2.3 Opbygning af Social og sundhedshjælperuddannelsen.....	10
2.4 Undervisnings- og arbejdsmetoder på social- og sundhedshjælper- uddannelsen	10
2.5 Valgfag	11
2.6 Valgfrit uddannelsesspecifikt fag.....	11
2.7 Erhvervsrettet påbygning	12
2.8 Oversigt over social- og sundhedshjælperuddannelsen	12
2.9 Evaluering- og bedømmelsesplan	13
2.10 Regler for udstedelse af skolebevis	14
2.11 Kompetencemål for social- og sundhedshjælperuddannelsen	14
2.12 Prøve i de uddannelsesspecifikke fag	15
2.13 Afsluttende prøve social- og sundhedshjælperuddannelsen	16
2.14 Samarbejde med praktiksteder om afholdelse af prøver og udstedelse af bevis	17
2.15 Sammenhæng mellem skoleundervisning og praktikuddannelse.....	17
2.16 Praktikuddannelsen	17
2.17 Personlig uddannelsesplan	19
2.18 Talentspor.....	19
3. Læringsaktivitetsbeskrivelser	20
4. Bilag: Mål for det uddannelsesspecifikke fag	21
4.1 Social- og sundhedshjælperens rolle (avanceret niveau)	21
4.2 Mødet med borgeren (avanceret niveau)	22
4.3 Personlig hjælp, omsorg og pleje (avanceret niveau)	23
4.4 Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering (avanceret niveau).....	24
4.5 Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering (ekspert niveau).....	25

1. Generelt for SOSU Nykøbing Falster

1.1 Praktiske oplysninger

Adresse: SOSU Nykøbing Falster, Vestensborg Allé 78, 4800 Nykøbing Falster.

Hjemmeside: www.sosunyk.dk

Telefon: 54 85 38 00

Undervisningsplanen er udarbejdet i samarbejde med lokalt uddannelsesudvalg.

Undervisningsplanen er udarbejdet på grundlag af:

- Bekendtgørelse af lov om erhvervsuddannelser, LBK nr 1077 af 08/07/2016
- Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser (hovedbekendtgørelsen), jf BEK nr 367 af 19/04/2016
- Grund- og erhvervsfagsbekendtgørelsen, om BEK nr 683 af 08/06/2016 grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk
- Bekendtgørelse for den pædagogiske assistentuddannelse, nr. 298 af 24/03/2015 og den tilhørende uddannelsesordning
- Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper BEK nr 1117 af 18/08/2016 og den tilhørende uddannelsesordning
- Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedsassistent BEK nr 1116 af 18/08/2016

(<https://www.retsinformation.dk>)

Undervisere, uddannelseskonsulenter og ledelse tilknyttet uddannelsen, se skolens

hjemmeside: www.sosunyk.dk

1.2 Undervisningssted

Undervisningen foregår primært på SOSU Skolen, Vestensborg Allé 78, 4800 Nykøbing Falster.

På skolen er der klasselokaler med mulighed for brug af IT og forskellige faglokaler, der giver mulighed for praksisnær undervisning. Noget af undervisningen kan foregå udendørs. Der kan også være planlagt studieture.

1.3 Pædagogiske og didaktiske overvejelser

Det tilstræbes at den enkelte elevs forudsætninger er udgangspunkt for elevens læring. I skoleundervisningen arbejdes med forskellige læreprocesser – herunder problem-løsende arbejde med temaer og projekter.

Den enkelte elevs forudsætninger danner grundlag for resultatet af den individuelle læreproces, og fører dermed til individuel indsigt hvilket betyder, at der fokuseres på:

- undervises og vejleder samarbejde med eleven styrker elevens viden og erkendelse om egen læringsstil, og dennes betydning for tilegnelsen af ny viden
- tilrettelæggelse af et læringsmiljø som fremmer elevens refleksive læring
- eleven opnår viden og erkendelse af, at følelsesmæssige og sociale relationer påvirker intellektuelle processer og omvendt
- eleven udvikler indsigt og erkendelse i at læring opnås ved at være aktiv part i læreprocessen.
- at den enkelte elev bliver udfordret, så eleven bliver så dygtig som muligt.

Gennem brug af **individuelle læreprocesser** tilstræbes, at eleven udvikler kompetencer til at lære og til selvstændige initiativer. Der lægges op til:

- at eleven kontinuerligt sætter personlige og faglige mål
- at eleven formulerer forskellige former for problemstillinger
- at eleven udvikler sin evne til kritisk vurdering, og
- at eleven arbejder på holdningstilkendegivelse

De individuelle læreprocesser rummer skriftlige opgaver, og skriftlighed kan indgå i alle fag. Elevens personlige uddannelsesbog er et redskab i denne proces.

Gennem **gruppeprocesser** lægges vægt på at eleven:

- udviser initiativ og kreativitet
- udvikler samarbejdsevne og metoder for konfliktløsning
- udviser ansvar og medansvar for gruppearbejdet, og
- er aktiv i målrettede løsninger af konkrete opgaver

I den **praksisnær undervisning** arbejdes med kortere eller længerevarende emner og projekter. Eleven øver færdigheder og metoder, samt får mulighed for at reflektere over de anvendte faglige metoder.

Eleven får tildelt en kontaktlærer, som kan støtte og vejlede eleven gennem sin uddannelse, hvis eleven har behov for det.

Kontaktlæreren er en af de undervisere, der er tilknyttet holdet som eleven går på.

Ved uddannelsens start vil der være en fælles gruppesamtale mellem kontaktlærer og de elever der er tildelt den enkelte kontaktlærer. Derefter kan elev og kontaktlærer gensidigt bede om en samtale, hvis der opleves et behov for dette.

1.4 Underviserkompetencer samt ressourcer og udstyr

Undervisningen varetages primært af undervisere med en mellemlang videregående uddannelse eller en professionsbacheloruddannelse indenfor det social- og sundhedsfaglige og pædagogiske område samt kandidater fra højere læreranstalter.

Ressourcer og udstyr:

SOSU Nykøbing Falster råder over forskellige ressourcer og udstyr til brug i undervisningsøjemed; en demonstrationsstue, kreativt værksted, køkken og lejlighed til træning af praktiske øvelser, en multisal til bevægelse og idræt. Derudover har hvert klasserum et Smartboard. På skolens bibliotek stilles computere til rådighed. Endvidere har skolen en læsevejleder. Af softwareprogrammer bruges Meebook og elevplan. Hver elev tilbydes en kontaktlærer og skolen har et mentorkorps.

Ressourcer og udstyr lever op til gældende regler for sikkerhed og arbejdsmiljø.

1.5 Overordnede bestemmelser om vurdering af elevernes kompetencer

Før optagelse og udarbejdelse af elevens personlige uddannelsesplan, foretager uddannelseskonsulenterne en **vurdering af elevens realkompetencer som er en vurdering af det eleven kan:**

- formelle kompetencer er det, eleven har papir på
- ikke-formelle kompetencer er det, der kan dokumenteres fx i forbindelse med job og beskæftigelse i foreningsliv
- uformelle kompetencer er det, eleven har tilegnet sig andre steder

Vurdering af elevens forudsætninger for at gennemføre uddannelsen, herunder om uddannelsen stiller for store boglige krav til eleven, om sprogkundskaberne er gode nok.

Vurdering af elevens behov for tiltag, der skal sikre elevens mulighed for at gennemføre den ønskede uddannelse, herunder specialpædagogisk støtte, længere tid, tilvalg af faglig/almen karakter og brug af øvrige støttemuligheder. De tre vurderinger skal ses som en helhed – og har til formål at vurdere muligheder for at forkorte uddannelsen i form af merit og fravalg, at afklare, om uddannelsen er den rigtige for eleven og om eleven har behov for supplerende kvalificering eller støtte for at kunne gennemføre uddannelsen. Etablering igangsættes efter aftale med uddannelseskonsulent eller evt. uddannelsesleder.

Indenfor de første 14 dage af uddannelsen holder uddannelseskonsulenten en indslusningssamtale. Formålet med den er at lave en yderligere afdækning af de formelle /læringsmæssige kompetencer.

Ved indslusningssamtalen udarbejdes den endelige RKV i samarbejde med ansøger. Kompetenceafklaringen indebærer udarbejdelse af elevens personlige uddannelsesplan der indeholder niveau for grundfag, evt. godskrivning samt særlige behov.

Anvendelse af uddannelsesbog og elevens personlige uddannelsesplan:
Uddannelsesbogen skal sikre, at eleven har overblik over sit uddannelsesforløb.

Elevens personlige uddannelsesplan er en del af uddannelsesbogen, og skal fungere som samarbejdsredskab mellem elev og underviser.

Eleven indsætter løbende deres udstedte beviser. Eleven skal med hjælp fra skolen vedligeholde uddannelsesbogen i forhold til eventuelle revisioner af uddannelsesplanen.

Uddannelsesbogen kan af skole eller elev suppleres med andre oplysninger om elevens uddannelse.

Skole og elev udarbejder i forbindelse med uddannelsens start en personlig uddannelsesplan på baggrund af en realkompetencevurdering (RKV). Har eleven en uddannelsesplan fra folkeskolen eller anden uddannelse, tages udgangspunkt heri.

Uddannelsesplanen skal fastholde elevens faglige og personlige læringsmål og understøtte elevens læreproces.

Uddannelsesplanen skal indeholde oplysninger om det uddannelsesforløb, eleven planlægger at gennemføre, herunder:

- elevens tilkendegivelse af formål med uddannelsesforløbet
- oversigt over de uddannelsesperioder, eleven skal gennemføre
- aftalt niveau på grundfag, herunder evt. fritagelse og fravalg (og konsekvenser heraf)
- evt. revision af uddannelsens forløb som følge af sygdom, barsel mm.
- elev og skole er begge ansvarlige for at følge op på uddannelsesplanen og herunder tage initiativ til eventuel revision.
- personfølsomme oplysninger må ikke skrives i uddannelsesplan af underviser eller vejleder.

Uddannelsesplanen føres ajour, når der sker ændringer i elevens forløb, som minimum ved overgang fra grund- til hovedforløb samt ved valg af valgfri undervisning.

Hvordan gennemføres elevens kompetencevurdering?

- Udgangspunktet er elevens ansøgning og evt. uddannelsesplan samt evt. notater fra UU vejleder.
- I uddannelsesplanen giver eleven en præsentation af sig selv, bl.a. styrker og svagheder på det faglige, sociale og personlige område. Eleven fortæller derudover om sine overvejelser mht. valg af uddannelse og erhverv eller manglende overvejelser mht. til dette.
- Elevens præsentation danner udgangspunkt for uddannelseskonsulentens afklaring ift. indplacering. Placeringen foregår i dialog mellem uddannelseskonsulent og elev. Standpunktskarakterer og eksamensbeviser danner udgangspunkt for niveauindplacering på grundfagene.

- Hvis uddannelsesplanen indeholder notat om at eleven har behov for støtte, eller hvis det fremgår af samtalen, tilbydes den nødvendige støtte under grundforløbet. Det kan for eksempel være en IT rygsæk til elever med læse- og skrivevanskeligheder eller en mentor.
- Der kan være øvelser/opgaver der medvirker til at afklare de uformelle kompetencer.

1.6 Overordnet bedømmelsesplan

Bedømmelsesplanen har til mål at sikre, at SOSU Nykøbing Falster lever op til krav for løbende og afsluttende bedømmelse af elevens udvikling og standpunkt (jf. hovedbekendtgørelsen).

Skolebedømmelsen skal medvirke til:

- at klarlægge elevens viden om eget niveau
- at udpege områder, som kræver forstærket indsats
- at inspirere eleven til yderligere læring

Bedømmelsesplanen er en del af SOSU Nykøbing Falsters kvalitetssikring. På SOSU Nykøbing Falster opfatter vi evaluering og bedømmelse som et praktisk og konstruktivt redskab til at vurdere den enkelte elevs udvikling.

Der gennemføres løbende evaluering af elevens personlige kompetencer.

Bedømmelsesplanen for den enkelte elevs udvikling består af tre dele:

- vejledende evaluering og vejledende standpunktsbedømmelser
- afsluttende standpunktsbedømmelse (standpunktskarakterer)
- eksamen/prøver

Under uddannelsen har eleven struktureret samtale med kontaktlæreren, der følger op på den personlige uddannelsesplan og de personlige/faglige mål.

Skolen udsteder beviser for gennemført uddannelser.

Standpunktsbedømmelse og prøve gives efter 7-trinsskalaen.

1.7 Bestemmelser om vurdering af elevkompetencer og støtte i forbindelse hermed

Gennem uddannelsesforløbet tilbydes eleven vejledning, der har til formål at sikre elevens fastholdelse og gennemførelse af uddannelsen. I skoleperioderne gennemføres vejledningen af uddannelseskonsulenter og af kontaktlærerne.

Uddannelseskonsulenter vejleder elever med behov for specialpædagogisk støtte eller særlige vilkår til eksamen, samt formidler specialpædagogisk støtte og henviser til

kurser på andre relevante institutioner. Elever med særlige forudsætninger, der er anerkendt til specialpædagogisk støtte, skal have de fastlagte prøver tilpasset, så de imødekommer elevens forudsætninger.

Elever, der har brug for særlig støtte for at kunne gennemføre deres uddannelse, kan tilbydes mentor eller andre støtte foranstaltninger.

En elev kan normalt højst deltage i samme skoleperiode to gange. En elev kan ligeledes normalt kun gennemgå det samme praktikforløb med henblik på standpunktsbedømmelse 2 gange.

Frafaldstruede elever indkaldes til samtale med kontaktlærere og uddannelseskonsulent. Hvis eleven er under 25 år vil UU (Ungdommens Uddannelsesvejledning) blive orienteret eller inddraget.

Elever vil i forbindelse med afslutning af uddannelse få vejledning om yderligere uddannelsesmuligheder. Til elever, der afslutter PA eller SSA, inddrages vejledning vedr. videregående uddannelser.

1.8 Eksamensregler

Der gives vejledende standpunktsbedømmelser i alle fag, undtagen enkelte valgfag. (se skema over de enkelte uddannelser i afsnit 2). Der tilbydes samtale i forbindelse med vejledende standpunktsbedømmelser med henblik på nye aftaler om elevens fortsatte uddannelse. Ved undervisningens afslutning afholdes prøve i det eller de udtrukne fag, og derefter udleveres endelige standpunktskarakterer i de fag, der ikke afholdes prøve i.

Prøvefag vil normalt offentliggøres 3 uger før prøvedato.

Hvis der opstår mistanke om, at eleven ikke selv har produceret en opgave eller at eleven på anden måde uretmæssigt har skaffet sig hjælp eller ydet hjælp kontaktes uddannelseslederen. Eleven kan i sådanne tilfælde bortvises fra SOSU Nykøbing Falster i kortere eller længere tid.

Elever, der ikke afleverer skriftlige opgaver i relation til en prøve til den aftalte tid, samt elever, der udebliver fra eller kommer for sent til en prøve tildes normalt laveste karakter i den gældende karakterskala, efterfølgende prøveforsøg vil dermed være omprøve.

En prøve er begyndt når eleverne trækker prøvespørgsmål/case.

Ved standpunktsbedømmelser og prøver i uddannelsesspecifikke fag og grundfag bruges den til hver tid gældende karakterskala.

Prøver og eksamen afholdes iht. Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser, samt skolens prøve- og eksamensreglement. Skolens

eksamensreglement findes på skolens hjemmeside:

<http://www.sosunyk.dk/media/1400/proeve-og-eksamensreglement.pdf>

Varigheden af prøverne fremgår af bekendtgørelsen for de enkelte uddannelser, samt Bekendtgørelse om grundfag og centralt udarbejdede valgfag i erhvervsuddannelserne. For elever med særlige behov kan en prøve udvides med 5-15 min. Særlige behov kan være læse og skrivevanskeligheder eller at eleven har dansk som 2. sprog. Forlægnen tid skal aftales 3 uger før prøven, med skolens SPS medarbejder (**S**pecial**p**ædagogisk**s**tøtte).

Vejledende og endelige standpunktsbedømmelser, vejledende og endelige standpunktskarakterer samt prøvekarakterer skal af eleven indsættes i den personlige uddannelsesplan.

For hovedforløbselever gælder det at elever, der ikke har opnået mindst karakteren 02 i forbindelse med en prøve eller standpunktsbedømmelse i et fag, der kræves bestået, eller ikke har opnået standpunktsbedømmelsen "Godkendt" i et praktikforløb, skal tilbydes et nyt fastsat skole- eller praktikforløb og eleven vurderes derefter på ny.

Elever, der ved vejledende standpunktsbedømmelse i en skole- eller praktikperiode ikke har nået målene, har ret til og skal normalt tilbydes yderligere skole- eller praktikperiode. Varigheden af den yderligere periode aftales mellem praktiksted og skolens ledelse efter ansøgning til PASS/LUU.

Bliver en elev syg eller af anden grund uforskyldt forhindret i at gennemføre en prøve, tilrettelægger skolen en ny prøve. Tidspunkt for sygeprøve fastsættes af skolen. Ved sygefravær i forbindelse med prøve kan skolen forlange, at eleven afleverer en lægeerklæring.

Ifølge Bekendtgørelsen om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser BEK nr. 41 af 16/01/2014 §5 stk. 3 kan en elev deltage i samme prøve 2 gange.

1.9 Ordensregler

Alle elever og medarbejdere har gennem deres handlinger og væremåde ansvar for at skabe et positivt miljø, hvor der tages hensyn til den enkelte og os alle.

SOSU Nykøbing Falsters regler for hensynsfuld adfærd indebærer:

- at der ikke må indtages mad og drikkevarer i undervisningslokalerne - bortset fra vand – i særlige tilfælde kan underviserne dispensere

- at man altid efter sidste lektion efterlader lokalet i ryddelig stand. Bøger og mapper tages med hjem
- at man parkerer sin cykel, knallert eller bil på de dertil indrettede steder
- at man kun benytter mobiltelefon uden for undervisningslokaler og i pauserne
- at rygning kun er tilladt hvor skolen anviser.

På SOSU Nykøbing Falster gælder:

- Al undervisning på skole eller i praktikvirksomhed er obligatorisk. Alt fravær rapporteres til ansættende myndighed. Ulovligt fravær kan føre til løntræk eller afbrydelse af uddannelsesaftale.
- Hvis der opstår mistanke om, at eleven ikke selv har produceret en opgave eller at eleven på anden måde uretmæssigt har skaffet sig hjælp eller ydet hjælp kontaktes lederen. Eleven kan i sådanne tilfælde bortvises fra SOSU Nykøbing F i kortere eller længere tid.
- Mobning accepteres ikke hverken på skolen eller sociale medier – og kan medføre bortvisning.
- Det er ikke tilladt at indtage, bruge eller være påvirket af alkohol, narkotika og andre rusmidler på skolen. Dette kan medføre bortvisning fra skolen – midlertidigt eller permanent.
- Vold tyveri og anden kriminel adfærd accepteres ikke, vil blive politianmeldt og kan medføre bortvisning fra skolen.
- Bedrageri og ulovlig omgang med IT kan medføre bortvisning fra skolen – midlertidigt eller permanent.

1.10 Retningslinjer for brug af film, foto og Facebook

På SOSU Nykøbing Falster vil vi gerne have mulighed for at benytte os af de muligheder for læring, dokumentation og arkivering af viden, som foto og videooptagelser udgør. Ønsker man at lave billeder eller filmoptagelser af kurser, arrangementer og undervisning på skolen, skal deltagerne give sin tilladelse og have oplysning om hvor optagelsen gemmes, hvem der har adgang til det samt hvilket formål det tjener.

2. Social- og sundhedshjælperuddannelsen

2.1 Praktiske oplysninger

Uddannelsesleder Joan Høgstædt Larsen, 29120498
Sekretær Gitte Ellevang Larsen, 54844330/29747189
Uddannelseskonsulent Anne Marker, 24821180
Medarbejdere; se skolens hjemmeside www.sosunyk.dk

2.2 Formål med Social og sundhedshjælperuddannelsen

Social- og sundhedshjælperuddannelsen er en erhvervsuddannelse uden trin. Uddannelsen har som erhvervsuddannelse som overordnet formål, at eleverne gennem skoleundervisning og praktikuddannelse opnår viden og færdigheder inden for følgende overordnede kompetenceområde: professionel omsorg, pleje og praktisk hjælp i et rehabiliterende perspektiv inden for det primærkommunale område.

2.3 Opbygning af Social og sundhedshjælperuddannelsen

Uddannelsen er en vekseluddannelse. Undervisningen i hovedforløbet opdeles i mindst 3 skoleperioder og mellemliggende praktikperioder, så eleven mindst har 2 praktikperioder. Dette gælder både for unge og voksne. Skoleundervisningen i hovedforløbet varer 17 uger.

2.4 Undervisnings- og arbejdsmetoder på social- og sundhedshjælperuddannelsen

Det didaktiske udgangspunkt er den individuelle- og den sociale læring, værkstedsundervisning og case arbejde. Der arbejdes med forskellige læringsteorier og pædagogiske metoder.

Metode:

- En del af undervisningen organiseres i temaer, hvor de uddannelsesspecifikke fag understøtter hinanden.
- Den tematiske undervisning tager udgangspunkt i problemstillinger og praktiske situationer fra elevens kommende arbejdsområde.
- Undervisningen organiseres, så den styrker elevens forståelse af tværfaglige sammenhænge og helheder samt bidrager til udvikling af elevens personlige kompetencer.

Vi tilstræber varieret og differentieret undervisning som fx:

Holdundervisning

Holdet er samlet om oplæg fra undervisere eller elever, og undervisningen er baseret på dialog. Undervisningen kan for eksempel tilrettelægges som Cooperativ Learning. Cooperative Learning (CL) er en undervisningsform, der via højt strukturerede samarbejdsprocesser skaber en helt ny dynamik i klasseværelset. CL er altså en læringsmåde med det klare mål, at eleverne opnår faglig viden og færdigheder, men samtidig også med det sigte, at alle udvikler deres færdigheder indenfor kommunikation, tænkning og videndeling. Udover at optimere læringen er CL med til at træne og udvikle elevernes sociale kompetencer.

Gruppearbejde

I gruppearbejdet udvikler eleverne blandt andet evner til at samarbejde, til at lytte, til at tage personligt ansvar og til at forstå og respektere andre mennesker.

Kollaborativ undervisning

Eleverne trænes i at samarbejde om opgaver hvor de er indbyrdes afhængige af hinanden, og kan inspirere hinanden til ideskabelse.

Praksisnær undervisning

Vil blive benyttet i stor udstrækning, både ved arbejdet med teoretisk viden og ved efterligning af praktiske situationer fx gennem simulationer og praktiske øvelser.

Helhedsorienterede temaer

Undervisningen tilrettelægges, så der er mulighed for at arbejde helhedsorienteret, i forhold til teoretisk viden og praktiske kompetencer.

2.5 Valgfag

Der vil i uddannelsesforløbet indgå 2 uger valgfag.

Valgfag kan udbydes i samarbejde med de andre uddannelser social- og sundhedsassistentsuddannelsen (SSA) og Pædagogiske Assistents Uddannelsen (PAU). Valgfagene kan ses på skolens hjemmeside www.sosunyk.dk (Valgfags-kataloget).

2.6 Valgfrit uddannelsesspecifikt fag

Der vil i uddannelsen indgå et valgfrit uddannelsesspecifikt fag svarende til 1 uge. Timerne forsøges at placeres i uddannelsen som en gennemgående uge. Valgfrit uddannelsesspecifikt fag skal bestå. De valgfrie uddannelsesspecifikke fag, der kan vælges på Social- og sundhedshjælperuddannelsen er¹:

- Samarbejde med borgeren med demens og pårørende
- Kost og motion til udsatte grupper
- Livskvalitet og forebyggelse af ensomhed
- Mødet med borgeren med psykisk sygdom

- SOSU – hjælperens opgaver i det palliative forløb
- Velfærdsteknologi og opgaver omkring telemedicin

2.7 Erhvervsrettet påbygning

Elev og ansættende myndighed kan, hvis begge parter ønsker det, indgå en aftale om erhvervsrettet påbygning.

Erhvervsrettet påbygning betyder, at eleven skal gennemføre yderligere undervisning i et omfang af indtil 4 uger. Den ekstra undervisning skal vælges blandt de valgfrie uddannelsesspecifikke fag.

Aftale om erhvervsrettet påbygning skal fremgå af uddannelsesaftalen.

På SOSU Nykøbing Falster har social- og sundhedshjælperuddannelsen disse 3 påbygningsfag;

- Samarbejde med borgeren med demens og pårørende
- Mødet med borgeren med psykisk sygdom
- SOSU – hjælperens opgaver i det palliative forløb

2.8 Oversigt over social- og sundhedshjælperuddannelsen

Nedenstående oversigt er et overblik over, hvordan uddannelsen er sat sammen på et hold.

Praktik 1a (4 uger)	
Skoleperiode 1 (7 uger)	
Tema: <ul style="list-style-type: none"> • At være Social- og Sundhedshjælper i mødet med borgeren med lette til moderate begrænsninger. 	Undervisning i uddannelsesspecifikke fag: <ul style="list-style-type: none"> ▪ social- og sundhedshjælperens rolle ▪ Mødet med borgeren ▪ Personlig hjælp, omsorg og pleje ▪ Sundhedsremme, forebyggelse og rehabilitering Vejledende standpunktsbedømmelse i alle fag.
Praktik 1b (14 uger) vejledende standpunktsbedømmelse inkl en uges påbygning	
Skoleperiode 2 (9 uger)	
Tema: <ul style="list-style-type: none"> • Borgeren med svære til totale begrænsninger 	Undervisning i de uddannelsesspecifikke fag. Generhvervelse af førstehjælpebevis

	<p>Valgfag (se valgfagskataloget på skolens hjemmeside).</p> <p>Valgfrit specialefag</p> <p>Standpunktsbedømmelse i alle fag.</p> <p>Mundtlig prøve i et uddannelsesspecifikt fag.</p>
Praktik 2a (7 uger) inkl. 2 ugers påbygning vejledende standpunktsbedømmelse for standard forløb og standpunktsbedømmelse for merit elever	
2 ugers påbygning	
Skoleperiode 3 (1 uge)	
<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Den kompetente social- og sundhedshjælper 	Afsluttende prøve
Praktik 2b (13 uger) standpunktsbedømmelse	

2.9 Evaluering- og bedømmelsesplan

Af nedenstående oversigt fremgår det hvor og hvornår i uddannelsen at der gives vejledende standpunktsbedømmelse samt endelige standpunkt bedømmelse.

Social- og sundhedshjælperuddannelsen; bedømmelse i skole- og praktikperioder					
Skolep. 1 vejledende standpunkt i alle fag	Praktik 1B Vejledende standpunktsbedømmelse	Skolep. 2 Prøve i et uddannelsesspecifikt fag. Standpunktsbedømmelse i øvrige fag.	Praktik 2a Vejledende standpunktsbedømmelse for standardelever og Slutevaluering/standpunktsbedømmelse for meritelever	Skolep. 3 Afsluttende prøve	Praktik 3b slutevaluering

Én gang i løbet af skoleperiode 1 gives vejledende standpunktsbedømmelser i alle uddannelsesspecifikke fag efter 7-trins skalaen og valgfag med gennemført / ikke gennemført.

I Skoleperiode 2 bedømmes valgfag med gennemført / ikke gennemført og valgfrit uddannelsesspecifikt fag og bestået/ikke bestået. Ved undervisningens afslutning afholdes prøve i det udtrukne fag, og der gives endelige standpunktskarakterer i de fag, der ikke afholdes prøve i.

Løbende evaluering

Formålet med den løbende evaluering er, at eleverne kan reflektere over, hvad de har lært, og hvad de mangler at lære i forhold til uddannelsens mål. Evalueringen består af individuelle samtaler mellem eleverne og enten en faglærer eller deres kontaktlærer.

2.10 Regler for udstedelse af skolebevis

For at skolen kan udstede skolebevis til eleven kræves det at:

- Eleven ved praktikperioden afslutning opnår bedømmelsen "godkendt",
- Eleven har bestået alle uddannelsesspecifikke fag med mindst karakteren 02 (prøve eller standpunktsbedømmelse)
- Eleven har bestået afsluttende eksamen

2.11 Kompetencemål for social- og sundhedshjælperuddannelsen

Kompetencemål for hovedforløbet fremgår af bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper. (BEK nr 1117 af 18/08/2016 Gældende)

- 1) Eleven kan selvstændigt og i tværfagligt samarbejde udøve arbejdet som social- og sundhedshjælper i overensstemmelse med de etiske og lovmæssige regler, der følger med ansvaret som fag- og myndighedsperson og i overensstemmelse med de fastlagte kvalitetsstandarder herunder beskrivelser af serviceniveau, der gælder for social- og sundhedshjælperens arbejdsområde.
- 2) Eleven kan selvstændigt handle fagligt begrundet på observerede ændringer i borgerens fysiske, psykiske og sociale sundhedstilstand, herunder anvende værktøjer til tidlig opsporing.
- 3) Eleven kan kende forskel på komplekse og ikke komplekse borgerforløb og handle i overensstemmelse med eget kompetenceområde i et professionelt samarbejde.
- 4) Eleven kan selvstændigt udføre praktisk og personlig hjælp, omsorg og pleje til borgere ud fra en rehabiliterende tilgang.
- 5) Eleven kan i samarbejde med borgeren understøtte struktur og sammenhæng i borgerens hverdag.
- 6) Eleven kan i det rehabiliterende arbejde understøtte borgeren i intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter med respekt for borgerens ressourcer og selvbestemmelsesret herunder inddrage pårørende.
- 7) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med borgeren og dennes pårørende arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende i udførelsen af de planlagte opgaver.

8) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre identificere, planlægge, udføre og evaluere sine arbejdsopgaver og arbejdsprocesser ud fra fastlagte kvalitetsstandarder og beskrivelser af serviceniveau.

9) Eleven kan arbejde motiverende og anvende kommunikation som et redskab til at skabe et professionelt og tværfagligt handlerum samt til at skabe et konfliktdæmpende og voldsforebyggende miljø.

10) Eleven kan fagligt dokumentere sin opgavevaretagelse i relevante dokumentationssystemer og handle i overensstemmelse med regler om oplysnings- og tavshedspligt.

11) Eleven kan selvstændigt anvende relevant velfærdsteknologi og digitale hjælpemidler.

12) Eleven kan selvstændigt anvende hygiejniske retningslinjer for afbrydelse af smitteveje.

13) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre udvikle et godt psykisk og fysisk arbejdsmiljø.

2.12 Prøve i de uddannelsesspecifikke fag

Prøvens form:

Prøven er individuel og mundtlig. Prøven varer 25 minutter incl. votering og tilbagemelding til eleven. Prøven skal lægge op til aktiv deltagelse fra elevens side, og indeholde indlæg fra eleven og dialog mellem elev og eksaminator samt evt. uddybende spørgsmål fra censor. (se skolens eksamensreglement)

Om morgenen dagen før prøveafholdelse trækker eleven et hovedområde. Hovedområdet præsenteres i form af: case, artikel, journal, handleplan eller lignende.

Senere samme dag trækker eleven fokusområde. Fokusområdet danner udgangspunkt for hvilke mål eleven skal prioritere i sin mundtlige fremstilling.

Hovedområder og fokusområder udarbejdes således at de tilsammen dækker pensum og mål.

Eleven udarbejder en disposition som oplæg til eksamen.

Bedømmelse:

Bedømmelsen sker på grundlag af den mundtlige præstation ved prøven. Prøven bedømmes med standpunktsbedømmelse efter 7 trins skala.

Eleven bedømmes i forhold til Mål for det uddannelsesspecifikke fag på Avanceret eller Ekspert niveau.

Eksaminator:

En underviser på social- og sundhedshjælperuddannelsen på SOSU Nykøbing Falster.

Censor:

En underviser fra en anden SOSU skole som har indgående kendskab til det pågældende uddannelsesspecifikke fags mål.

Medbringes af elev:

Det er elevens ansvar at medbringe følgende til prøven:

- En disposition over de emner eleven vil komme ind på ved eksaminationen
- Det udleverede materiale
- Noter til brug ved fremlæggelse
- Relevant materiale som kan understøtte elevens fremføring

2.13 Afsluttende prøve social- og sundhedshjælperuddannelsen

Uddannelsen afsluttes med en mundtlig prøve, der har til formål at vurdere og dokumentere elevens tilegnelse af de faglige- og personlige kompetencer, som uddannelsen har til formål. Den mundtlige prøve skal bestås med mindst karakteren 02.

Prøvens form: Prøven er individuel og mundtlig - og tager udgangspunkt i en case.

Prøvens forløb: Casen trækkes min. 3 hverdage før prøven.. Der vil for hvert hold være 4 lektioners vejledning, i forståelses og afklarings spørgsmål omkring casen. Den sidste elev skal have 4 valgmuligheder. Der skal være en leder til stede ved trækningen.

I forberedelsestiden må eleven:

- Tale med andre elever
- Modtage teknisk og administrativ vejledning og support fra skolen
- Modtage ikke-faglig vejledning for at komme i gang med at løse opgaven

I forberedelsestiden må eleven ikke:

Modtage faglig vejledning af skolens lærere.

Eleverne kan arbejde i grupper i dagene efter trækning af case og op til prøvedagen. Eleven skal medbringe en disposition. Eleven har 5 minutters oplæg til selve prøven. Eleven må også medbringe relevante produkter/materialer der kan understøtte den mundtlige fremlæggelse.

Prøvens varighed: Eksaminationstiden inkl. votering og tilbagemelding er 30 minutter.

Bedømmelse: Prøven bedømmes efter 7-trins skalaen⁹. Votering foregår mellem eksaminator og censor.

Eksaminator: Er undervisere fra Social- og sundhedshjælperuddannelsen.

Censor: Udpeges af skolen eller Undervisningsministeriet og er en repræsentant fra praksis.

2.14 Samarbejde med praktiksteder om afholdelse af prøver og udstedelse af bevis

Prøvernes placering er aftalt i forbindelse med aftale om skole-praktikplanen og undervisningsplanen.

2.15 Sammenhæng mellem skoleundervisning og praktikuddannelse

Skoleundervisningen og praktikuddannelsen er tilrettelagt således, at uddannelsen udgør en helhed.

Skolen og praktikvirksomheden er hver for sig ansvarlige for tilrettelæggelsen af uddannelsen, således at der sikres tæt sammenhæng mellem skoleundervisningen og praktikuddannelsen. Dette sker i gensidig respekt og forståelse af forskel på læring i skole og praktik. Skolen og praktikvirksomheden samarbejder med henblik på at skabe gode læringsbetingelser. Skolen tager initiativ til at samarbejdet etableres og vedligeholdes.

2.16 Praktikuddannelsen

Praktikstedets ledere er ansvarlige for at skabe gode vilkår for læring. Praktikstedet skal give eleven mulighed for at tilegne sig erhvervsfaglig kompetence i et fagligt funderet praksisfællesskab. Dette skal ske gennem udførelse af og refleksion over daglige arbejdsopgaver indenfor såvel praktikperiodens som elevens faglige- og personlige mål. Praktikstedet har ansvar for gennemførelsen af praktikuddannelsen herunder vejledning til eleven.

Praktikstedet har ansvar for at skabe rammer for en praktikuddannelse, som bygger på følgende:

- En kompetent vejledning
- Elevens læring i fokus
- Et godt læringsmiljø

En kompetent vejledning er kendetegnet ved:

- At praktikvejlederen har faglige, pædagogiske og personlige kvalifikationer til at løse opgaven, og som minimum har en sundhedsfaglig uddannelse svarende til den eleven er i gang med.
- At praktikvejlederen har erfaring fra det pågældende praktiksted.
- At praktikvejlederen har gennemført, eller forpligter sig til at gennemføre, SOSU Nykøbing Falsters praktikvejlederkursus eller tilsvarende.
- At praktikvejlederen holder sig ajour med uddannelsen.

Praktikvejlederen skal sørge for at praktikforløbet afvikles ifølge undervisningsplan for SOSU uddannelser Nykøbing Falster og:

- Sikre at vejledningen tilrettelægges, således at der er kontinuitet gennem hele praktikperioden
- Tage udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger, og i samarbejde med eleven, vælge opgaverne i forhold til dette
- Sikre eleven mulighed for tid til refleksion og afholde jævnlige uddannelses samtaler
- Afvikle forventningssamtale, midtvejsevaluering og samtale i forbindelse med skriftlig praktikerklæring/standpunktsbedømmelse
- Samarbejde med ledelse og øvrige medarbejdere om elevens uddannelse
- Samarbejde med eleven og skolen om elevens personlige uddannelsesplan.

Praktikvejlederen kan inddrage andre medarbejdere i vejledningen af eleven.

Elevers læring er i fokus, når praktikuddannelsen tilrettelægges ud fra:

- Elevers faglige og personlige forudsætninger
- Elevers faglige og personlige mål
- Praktikperiodens mål
- Praktikstedets opgaver og uddannelses tilbud

Et godt læringsmiljø findes:

- Hvor alle medarbejdere er positivt indstillet på at skabe et godt uddannelsessted for eleven.
- Hvor alle medarbejdere er bevidste om deres opgaver som rollemodeller, og er medansvarlige for elevens uddannelse.
- Hvor der skabes tid og mulighed for refleksion, og hvor der sikres god praktikplanlægning og vejledning.
- Hvor der i tilrettelæggelse af praktikuddannelsen tages hensyn til elevens individuelle måde at tilegne sig faglige og personlige kompetencer på.
- Hvor praktikstedet giver eleven inspiration til at formulere personlige og faglige mål, samt til at arbejde individuelt og kreativt med at nå både egne og uddannelsesordningens mål for praktikperioden.
- Hvor eleven i praktikperioden udvikler faglige og personlige kompetencer på et stadigt stigende niveau i refleksive læringsituationer.

I hver praktikuge planlægges af eleven i samarbejde med praktikvejlederen 4 uddannelses timer til elevens egen disposition. Hvis eleven har svært ved at udnytte uddannelses timerne på egen hånd vil de i stedet foregå på uddannelsesstedet. Vejlederen vurderer hvad der er behov for.

2.17 Personlig uddannelsesplan

Praktikperioden tilrettelægges med udgangspunkt i elevens personlige uddannelsesplan (evt. tidligere praktikerklæringer / standpunktsbedømmelser og af-taleark) og praktikperiodens mål.

Elevens og praktikvejlederens aftaler om tilrettelæggelse af praktikforløb og praktikvejledning skal fremgå af elevens personlige uddannelsesplan. Elev, praktiksted og skole er ansvarlige for at følge op på elevens personlige uddannelsesplan og tage initiativ til eventuel revision.

Praktikvirksomheden operationaliserer praktikperiodens mål i forhold til elevens uddannelsesniveau og udarbejder beskrivelse af praktikstedet. Praktikvirksomheden er ansvarlig for løbende evaluering og udvikling af praktikuddannelsen. Praktik 1b afsluttes med en vejledende standpunktsbedømmelse/ praktikerklæring og praktik 2 afsluttes med en afsluttende standpunktsbedømmelse/ praktikerklæring.

2.18 Talentspor

Børn og unge i uddannelsessystemet har talent, når de:

- Har særlige forudsætninger inden for et eller flere områder
- Har lysten og viljen til at yde en ekstra indsats
- Har mulighed for at blive en af de bedste, hvis potentialet stimuleres

Kilde: Talentrapport udarbejdet af Undervisningsministeriet 2011

Ifølge uddannelsesordningen pr. 1. august 2015, er det elever med ønske om og forudsætninger for det, der kan være på **talentsporet** på hovedforløbet.

Om eleven skal gennemføre hovedforløbet på **talentspor**, kan afklares enten inden eller efter uddannelsesstart i et samarbejde mellem eleven, ansættende myndighed og SOSU. Det er afgørende hvorvidt eleven opfylder de gældende regler for optagelse på **talentsporet**.

Hvis eleven skal gennemføre uddannelsen på **talentspor** anføres det i uddannelsesaftalen og i uddannelsesplanen.

Hvis eleven gennemfører uddannelsen på **talentspor** vil det, ved uddannelsens afslutning, fremgå af uddannelsesbeviset.

Elever på **talentspor** stilles i højere grad over for opgaver, som kræver, at de reflekterer og begrundet deres overvejelser ved løsning af deres opgaver. Elever på **talentsporet** vil skulle deltage i fx åbent hus arrangementer, SKILLS, studiebesøg, events og besøg på andre skoler mm. Ca. 25 % af undervisningen vil være på et fagligt højere niveau på talentforløbet.

Elever på **talentspor** forventes at være særligt motiverede for at yde den indsats, der skal til for at imødekomme kravene på et højere taksonomisk niveau. De højere mål kan fx nås gennem undervisningsdifferentiering og didaktiske overvejelser i forhold til mål, indhold og metoder, der tilgodeser de særligt dygtige og talentfulde elever.

Social- og sundhedshjælper uddannelsen:

Her er fokus på øgede kompetencer inden for sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering. Der forventes en større sikkerhed i opgaveløsningen, og eleven skal i højere grad være i stand til at kunne vurdere og begrunde deres handlinger.

På **talentspor** får eleven følgende fag på ekspertniveau:

- Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering.

3. Læringsaktivitetsbeskrivelser

Social- og sundhedshjælperuddannelsen er opdelt i 3 temaer

Tema 1: At være Social- og Sundhedshjælper i mødet med borgeren med lette til moderate begrænsninger. (7 uger inkl. 1 uge valgfag)

I denne periode arbejdes der med teorierne om menneskets grundlæggende behov og funktionsniveau. Du arbejder med teorier omkring menneskesyn, etik, kultur, relationer og kommunikation samt sundhedsfremme. Der arbejdes med rehabilitering og aktivering samt borgerinddragelse og arbejdsmiljø og ergonomi. Desuden arbejdes der med sundhedsvæsnets opbygning, lovgivning og dokumentation.

Fagene med deres tilhørende mål¹¹ du skal arbejde med i første perioden er:

Fag	Mål nr.:
Personlig hjælp, omsorg og pleje	1,2,3,7,8
Mødet med borgeren	1,2,3,6,7
Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering	1,2,3,4,9,10
Social og sundhedshjælperens rolle	1,4,7,8

¹¹ Alle fagenes mål er vedlagt den lokale uddannelsesplan for SOSU Nykøbing F.

Tema 2: Borgeren med svære til totale begrænsninger (9 uger inkl. 1 uge valgfrit uddannelsesspecifikt fag og 1 uges valgfag)

I denne periode arbejdes der med den alderssvækkede borgers funktionsniveau, behov og hyppigst forekommende kroniske sygdomme. Der anvendes teorier som sygeplejeprocess, screeningsværktøjer, aldringsprocessen, det digitale Danmark. Du skal blive bekendt med kommunens relevante tilbud til borgeren. Du skal kende til forskellige netværks- og Mestringsteorier samt velfærdsteknologi. Du skal arbejde

med kvalitetsstandarder og arbejdspladsens organisering. Samt generhvervelse af førstehjælps bevis. Denne periode indeholder desuden afsluttende prøve i et af de uddannelsesspecifikke fag.

Fagene med deres tilhørende mål du skal arbejde med i perioden er:

Fag	Mål nr.:
Personlig hjælp, pleje og omsorg	4,5,6,7,9,10,11
Mødet med borgeren	4,5,6,8
Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering	5,6,7,8,11
Social og sundhedshjælperens rolle	2,3,4,5,6,7

Tema 3: Den kompetente Social- og Sundhedshjælper (1 uge)

I denne skoleperiode afholdes der afsluttende eksamen i Social- og Sundhedshjælperens kompetencemål med udgangspunkt i en case. Se kompetencemålene under punkt 2.11

4. Bilag: Mål for det uddannelsesspecifikke fag

4.1 Social- og sundhedshjælperens rolle (avanceret niveau)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 2½ uger

1. Eleven kan anvende viden om social- og sundhedsvæsenets opbygning og lovgivning, fx tavshedspligt, aktindsigt og samtykke til at kunne varetage social- og sundhedshjælperens arbejdsområde.
2. Eleven kan anvende viden om Serviceloven og Sundhedsloven, herunder regler for delegering, som ramme for social- og sundhedshjælperens opgaver til at udvælge og varetage arbejdsopgaver inden for eget kompetenceområde.
3. Eleven kan anvende viden om lovgivning og lokale retningslinjer for utilsigtede hændelser til at deltage i samt tage medansvar for kvalitetsudvikling af praksis.
4. Eleven kan anvende viden om social- og sundhedspolitiske målsætninger, sundhedsaftaler og visitationssystem til at reflektere over varetagelsen af arbejdet som social- og sundhedshjælper.

5. Eleven kan anvende viden om lokalt fastlagte kvalitetsstandarder, ydelseskataloger og serviceniveauer til at prioritere opgaver i forhold til borgerens behov og funktionsniveau.
6. Eleven kan anvende viden om arbejdspladsens organisering og mulighed for medarbejderindflydelse til selvstændigt at kunne tage medansvar for trivsel på arbejdspladsen.
7. Eleven kan, som fag- og myndighedsperson, anvende viden om betydningen af tværsektorielt og tværfagligt samarbejde, herunder dokumentation og videregivelse af faglige informationer til at skabe struktur og sammenhængende forløb for borgeren.
8. Eleven kan anvende viden om relevante samarbejdspartneres arbejdsområder til at foretage relevante observationer af borgeren inden henvendelse til andre fagpersoner.

4.2 Mødet med borgeren (avanceret niveau)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan anvende viden om menneskesyn og etik til at reflektere over etiske dilemmaer i den professionelle omsorg.
2. Eleven kan i mødet med borgeren anvende viden om egen og andres kultur, herunder betydning af livshistorie til i et involverende samarbejde med borgeren at understøtte et meningsfuldt hverdagsliv.
3. Eleven kan anvende viden om mellemmenneskelige relationer, kommunikation, ligeværdighed og empati til selvstændigt at planlægge og gennemføre den professionelle samtale med borgeren og pårørende.
4. Eleven kan anvende viden om kommunikation, samarbejde og konflikthåndtering i mødet med borgeren til selvstændigt at medvirke til udvikling af et godt psykisk arbejdsmiljø.
5. Eleven kan anvende viden om rehabilitering i hverdagslivet til at kunne arbejde understøttende og involverende i samarbejdet med borgeren og pårørende.

6. Eleven kan anvende viden om mundtligt og skriftligt fagsprog til at formidle og dokumentere observationer hos borgeren.
7. Eleven kan anvende viden om grundlæggende behov, observationsmetoder og vurdering af fysisk, psykisk og social sundhedstilstand til at kunne motivere og guide borgeren til egenomsorg.
8. Eleven kan anvende viden om redskaber til at forebygge udad reagerende adfærd og magtanvendelse til at forklare og arbejde med, hvordan respekt og værdighed bevares i plejen af borgeren, herunder borgere med demens.

4.3 Personlig hjælp, omsorg og pleje (avanceret niveau)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 4 uger

1. Eleven kan anvende viden om menneskets grundlæggende behov og funktionsniveau til i samarbejde med borgeren at planlægge, udføre og evaluere pleje- og omsorgsopgaver, der fremmer borgerens egenomsorg.
2. Eleven kan anvende viden om hygiejniske principper og procedurer for madhåndtering, skift af sengelinned, sortering af vasketøj og rengøring til selvstændigt at forebygge smittespredning og afbryde smitteveje samt selvstændigt udføre praktiske opgaver i hjemmet.
3. Eleven kan anvende viden om hygiejniske principper, afbrydelse af smitteveje, procedurer for personlig hygiejne, mund- og tandpleje samt medicin håndtering som delegeret opgave, til selvstændigt at udføre pleje- og omsorgsopgaver hos borgeren.
4. Eleven kan anvende viden om samarbejde i den rehabiliterende indsats til at kunne involvere og aktivere borgeren i prioriteringen og udførelsen af praktisk og personlig hjælp.
5. Eleven kan anvende viden om alderssvækkede borgers funktionsniveau, behov og hyppigst forekommende kroniske sygdomme til at kunne planlægge, udføre og evaluere personlig hygiejne og plejeopgaver med omsorg og respekt for det enkelte menneske.
6. Eleven kan, med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens Værktøjer til tidlig opsporing, anvende viden om principperne for observation af borgerens almene

7. sundhedstilstand til at kunne reagere hensigtsmæssigt herpå, herunder varetage dokumentation og tage kontakt til relevante fagpersoner.
8. Eleven kan anvende viden om kroppens opbygning og funktion, herunder den fysiske og psykiske aldringsproces, til at kunne observere og identificere typiske symptomer på ændret adfærd samt iværksætte relevante handlinger.
9. Eleven kan anvende viden om digitale redskaber til at vejlede og støtte den ældre borger i adgangen til det digitale Danmark.
10. Eleven kan anvende viden om de hyppigst forekommende demenssygdomme, deres årsager, symptomer og udvikling til at forklare demenssygdommes betydning for borgerens hverdagsliv.
11. Eleven kan anvende viden om den ældre borgers mulige symptomer ved tilstande som fx cystitis, smerter, væskemangel og udvikling af delir til at kunne tilrettelægge og udføre pleje, omsorg og støtte til borgeren.
12. Generhvervelse af førstehjælp på erhvervsuddannelserne, efter Dansk Førstehjælpsråds uddannelsesplaner pr. 1. august 2016.

4.4 Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering (avanceret niveau)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 4½ uger

1. Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence.
2. Eleven kan anvende viden om samarbejde og borgerinddragelse til at kunne understøtte borgerens selvbestemmelsesret i eget liv.
3. Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne arbejde forebyggende samt vejlede borgeren i sunde valg.
4. Eleven kan anvende viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning til i samarbejde med borgeren og pårørende at kunne igangsætte forebyggende og sundhedsfremmende tiltag samt sikre en hensigtsmæssig ernæring.

5. Eleven kan anvende viden om lokale forebyggelsespakker til at informere og vejlede borgeren om valg og brug af relevante tilbud.
6. Eleven kan anvende viden om inddragelse af pårørende og frivillige til at kunne samarbejde om at tilrettelægge intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter ud fra en rehabiliterende tilgang.
7. Eleven kan anvende viden om plejeplaner og træningsplaner til at kunne arbejde målrettet med borgerens rehabiliteringsforløb ud fra et helhedsorienteret perspektiv.
8. Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgerens mestring af rehabiliteringsforløbet og kan støtte borgeren i netværksskabelse, herunder anvende muligheder for støtte i de frivillige netværk.
9. Eleven kan anvende viden om kommunikationsformer, som kan motivere borgeren til egenomsorg i det forebyggende og rehabiliterende arbejde.
10. Eleven kan anvende viden om arbejdsmiljø og ergonomi til selvstændigt at planlægge og udføre forflytningsopgaver, herunder forebygge arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker.
11. Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi til at kunne vejlede borgeren i brugen af teknologi, der kan understøtte borgerens funktionsevne og mestring af hverdagslivet.

4.5 Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering (ekspert niveau)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

Varighed: 4½ uger

1. Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i sammenligning, valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence.
2. Eleven kan anvende viden om samarbejde og borgerinddragelse til at kunne vurdere og begrunde, hvordan borgerens selvbestemmelsesret i eget liv kan understøttes.
3. Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne identificere og iværksætte forebyggende initiativer samt vejlede borgeren i sunde valg.

4. Eleven kan anvende viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning til i samarbejde med borgeren og pårørende at kunne identificere og igangsætte forebyggende og sundhedsfremmende tiltag samt sikre en hensigtsmæssig ernæring.
5. Eleven kan anvende viden om lokale forebyggelsespakker til at sammenligne, informere og vejlede borgeren om valg og brug af relevante tilbud.
6. Eleven kan anvende viden om inddragelse af pårørende og frivillige til at kunne samarbejde om at vurdere, begrunde og tilrettelægge intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter ud fra en rehabiliterende tilgang.
7. Eleven kan anvende viden om plejeplaner og træningsplaner til at kunne vurdere, begrunde og arbejde målrettet med borgerens rehabiliteringsforløb ud fra et helhedsorienteret perspektiv.
8. Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgerens mestring af rehabiliteringsforløbet og kan støtte borgeren i netværksskabelse, herunder finde og anvende muligheder for støtte i de frivillige netværk.
9. Eleven kan anvende viden om og begrunde valg af kommunikationsformer, som kan motivere borgeren til egenomsorg i det forebyggende og rehabiliterende arbejde.
10. Eleven kan anvende viden om arbejdsmiljø og ergonomi til selvstændigt at planlægge og udføre forflytningsopgaver, herunder vurdere og begrunde hvordan arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker kan forebygges ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker.
11. Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi til at finde, sammenligne og vejlede borgeren i brugen af teknologi, der kan understøtte borgerens funktionsevne og mestring af hverdagslivet.